

Fremmede arter – gjennom utbygging og drift av veianlegg

Fagdag vegetasjonsetablering og fremmede arter

Statsforvalteren i Agder /

Agder Fylkeskommune,

24. November 2022

*Marianne S Bjørkenes, Strategisk rådgiver ytre miljø,
Nye Veier AS*

Nye Veier AS

- Etablert 1. januar 2016
- Heleid av Samferdselsdepartementet
- Finansiering på ~6 mrd. NOK årlig tom. 2041
- Hovedkontor i Kristiansand
- Prosjektkontorer der hvor vi bygger
- 185 ansatte

- Ulike strekninger
 - Nye strekninger
 - Utvidelse langs dagens vei
 - Utbedringer
- Vegetasjon:
 - Naturlig revegetering
 - Tilsåing
 - Håndtering av fremmede arter

Nye Veiers Miljøstrategi og miljømål

Utgangspunkt:

- Nasjonale miljømål og lovkrav, NTP
- Nye Veiers virksomhetsstrategi og verdier
- Økte forventninger

Arealbeslag og naturmangfold

- **Mål:** Nye Veier skal redusere den negative påvirkningen på verdifulle arealer og naturmangfold i våre prosjekter

Sirkulærøkonomi

- **Mål:** Nye Veier skal øke gjenbruk og sirkularitet i den totale prosjektporteføljen

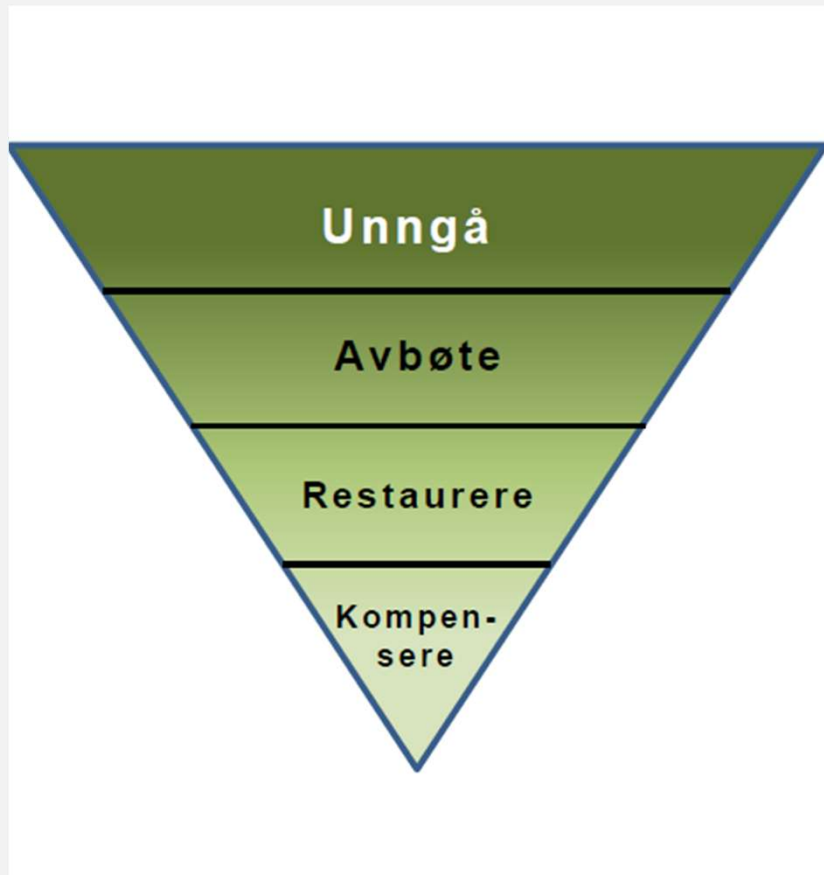
Forurensning

- **Mål:** Nye Veier skal sikre etterlevelse av krav knyttet til forurensning, redusere negative konsekvenser og bidra til standardisering av praksis og krav.

Tre tilnærminger:

- Redusere negativ påvirkning
- Sikre etterlevelse
- Pådriver for utvikling

Planlegging – Utbygging – Drift

E18 Tvedestrand-Arendal

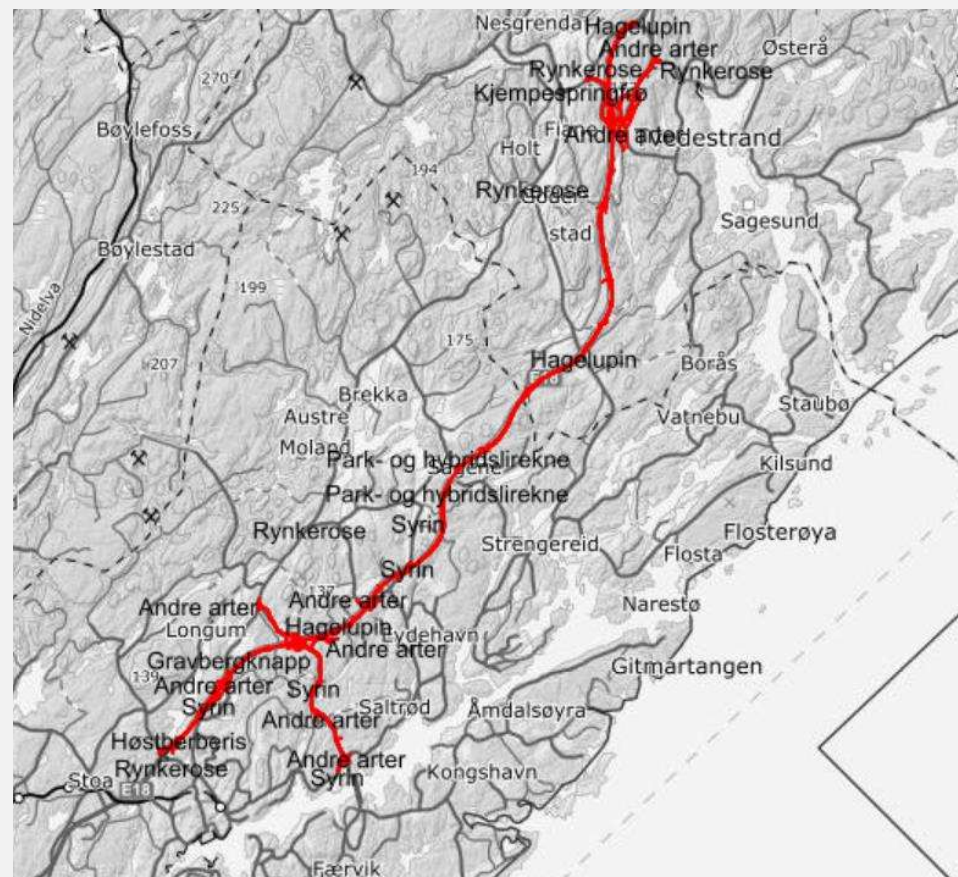
- Nye Veiers første prosjekt
- Jan. 2017 – okt. 2019
- Totalentreprenør AF Anlegg
- **22 km E18 + 12 km FV**
- 4 tunneler
- 27 bruer, 9 kulverter
- >800 personer (TE+UE)
- >8 mill m³ fjell sprengt ut
- **2,9 mill m³ løsmasser**

Fremmede arter - gjennomføring

- Kartlegging på forhånd
 - Skogområder
 - Eksisterende vei (Rømyr, Longum/Harebakken, kryssinger)
 - Boligområder/hager
- Krav i kontrakt
- Håndtering av lokaliteter
 - Deponering dypt i fylling hhv nord og sør
 - Noe avvik; håndtering og observasjoner av spredning
- Løpende håndtering av fremmede arter på sidearealer i siste del av anleggsfase + i driftsfase

Fremmede arter - driftsfase

- Driftsfase: en del fremmede arter som «dukker opp»
 - Langs 18 / langs Fylkesveier
 - Lupin, Gyvel, (Parkslirekne)
- Driftsentreprenør:
 - Luking/sprøyting
 - Skjøtsel
 - Dokumentasjon
- Dialog og koordinert innsats
 - Miljødirektoratet, Statsforvalter
 - Veieiere; Fylkeskommune, Statens vegvesen, Tvedestrand kommune
- Plan framover
 - Faste møter med NV, FK, SVV før + etter sesong
 - Sette opp plan for håndtering av fremmede arter på strekningen

Driftsdokumentasjon

Collector
REGISTRERING
INSPEKSJON
ADMINISTRERE BRUKERE
OBJEKT DATABASE
STEN FANILF BOTT PEPPERSEN 11.08.2022 15:00

Registrerings detaljer
EXCEL RAPPORT
PDF RAPPORT
SKRIV UT
OPPRETTE ARBEIDSORDRE
REDIGERE
SLETT
TILBAKE

D: 2758737

unksjon: Objektstatus & dok. utført arbeid

Opprettet Dato: 21.04.2022 13:19

Parsell	NVDB objekt	Prosess	Kommentar	Registrerings dato
190072 - E18 Gvedestrand – Arendal		07.3.2 - Naturlike arealer	Sprøytebehandlet lupiner	31.05.2022 13:41
190072 - E18 Gvedestrand – Arendal		07.3.2 - Naturlike arealer	Fjernet lupiner ca15.stk	15.06.2021 09:29
190072 - E18 Gvedestrand – Arendal		07.3.2 - Naturlike arealer	Fjernet ca 10 lupiner	11.06.2021

Ansvarlig utbyggingsentreprenør: RVEI

Gommune: []

oto: []

Commentar: Store mengder Gyvel mellom Mørland og Harebakken

rist for utførsel: []

STATUS OG KOMMENTAR

Dato	Effektuert dato	Kommentar	Bruker	File	Status
29.04.2022 11:16	29.04.2022 11:16	Endret av ekstern API	Ekstern API bruker	0	Avsluttet Ditto
29.04.2022 11:16	29.04.2022 11:16	Rapportert til Byggherre	Roald Ballestad	0	Avsluttet
21.04.2022 13:19		Endret av ekstern API	Ekstern API bruker	0	Registrert Ditto
21.04.2022 13:19	21.04.2022 13:19		Ann Kristin Huebner	0	Registrert

KOMMENTAR STATUS/FIL OPPLASTNING

Status: Kommentar: Filer:

Effektuert dato:

E18 Tve-Arendal og E18 Ru-Dørdal

AVFALLSRAPPORTERING 2022

	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	TOTALT	Akkumulert
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
Uønskede arter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,06							0,20	0,20

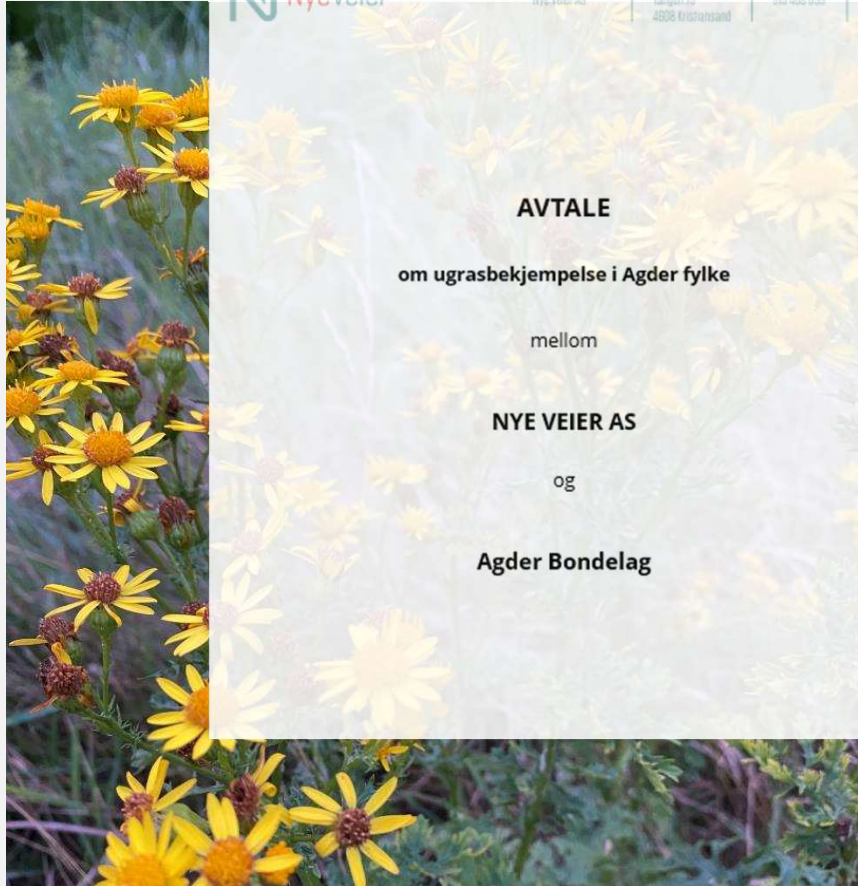
Fremmede arter – noen erfaringer

- Liten del av stort prosjekt
 - Plan for håndtering
 - Løpende dokumentasjon og oppfølging
- Ikke tydelig krav om dokumentasjon til myndigheter
 - Ref. forurenset grunn
- Vanskelig å få tilstrekkelig dokumentasjon
- Vanskelig ferdigbefaring
 - Ikke mulig å se hva resultatet er ved ferdigstilling
 - Evt. spredning kommer «snikende» og etter overlevering
- Samarbeid med veieiere og grunneiere

Andre uønskede arter i veikanter

NyeVeier

Foretaksnavn: Nye Veier AS	Adresse: Lagunen 25 4808 Kristiansand	Org. nr.: 915 488 035	Nettside: www.nyerveier.no
-------------------------------	---	--------------------------	-------------------------------

AVTALE
om ugrasbekjempelse i Agder fylke
mellom
NYE VEIER AS
og
Agder Bondelag

- Nye Veier AS gir, etter avtale med Agder Bondelag, bønder tillatelse til å bekjempe og sprøyte for problemugras på **Nye Veiers grunn utenfor viltgjerde**. Nye Veier ønsker å bli informert hvis det observeres problemugress på innsiden av viltgjerde.
- Tillatelsen begrenses til vegarealer som ligger nært opptil bondens egne eller leide jorder.
- Tillatelsen gjelder problemugras som **landøyda**, og andre arter som er til skade for landbruket.
- Tillatelsen gjelder i Agder fylke.
- Det forutsettes at krav i Forskrift om plantevernmidler blir fulgt, og da særlig krav beskrevet i kap. 5.
- Den som utfører sprøytingen må ha nødvendige godkjenninger, og det forutsettes vanlige prosedyrer med journalføring, risikoreduserende tiltak for sprøyting i nærheten av vann, samt vurdering av integrert bekjemping.
- Arbeid på og ved veg omfattes av en rekke lover og forskrifter. Det er en forutsetning i tillatelsen at arbeid planlegges og gjennomføres i henhold til gjeldende regelverk for å sikre arbeidere og trafikanter.

Hva er god vegetasjon på sidearealer?

Ytre miljø plan for driftsfasen Overordnet del

3.1. Sideterreng og skjøtsel av vegetasjon

Mål:

Skjøtsel skal fremme «driftsvennlig» vegetasjon og bidra til biologisk mangfold. Dvs. hovedvekt av lave, saktevoksende stedlige arter, med lite innslag av uønskede arter.

Vegetasjonen skal bidra til en visuell forankring mellom veianlegget og landskapet, og framstå som en jevn og ensartet flate.

Parklike arealer skal framstå som velholdte. Nye anlegg skal planlegges med minst mulig omfang av parklike arealer, og parklike arealer med lavt vedlikeholdsbehov.

Spredning eller etablering av fremmede skadelige arter skal unngås.

Mål etableringsfase: Etablering av ønsket vegetasjonstype. Etablering av vegetasjonsdekke for å unngå erosjon.

Naturlig revegetering vs. tilsåing

E18 Tvedestrand-Arendal, 2019 juli (Longumkrysset)

E18 Tvedestrand-Arendal, 2020 aug (Mørkoppdalen)

Naturlig revegetering og vegetasjonsetablering

E18 Tvedestrand-Arendal, 2019 okt (Grenstøl)

E18 Tvedestrand-Arendal, 2020 aug (Nygård bru)

E18 Rugtvedt-Dørdal

E18 Rugtvedt-Dørdal, 2022 aug (nær Langrønningen)

Naturlig revegetering

E18 Tvedestrand-Arendal, 2022

Blomstereng Grenstøl

E18 Tvedestrand-Arendal, 2022 juli Grenstøl

E18 Tvedestrand-Arendal, 2020 aug Grenstøl

Blomstereng i kryssområde Tvedestrand, 2022

Observerte arter 2022:

- Tiriltunge
- Fuglevikke/gjerdevikke
- Blåklokke
- Revebjelle
- Ryllik
- Nyseryllik
- Prestekrage
- Rødkløver
- Hvitkløver
- Alsikekløver
- Smalkjempe
- Svartknoppurt
- Engsmelle
- Myrtistel (?)
- Veististel (?)
- Gjerdevikke
- Lintorskemunn
- Legeveronika (?)
- Tepperot
- Føllblom
- Prikkperikum
- Hestehov
- Furu
- Selje
- (Burot)

Oppsummering og tips

Utbygging:

- Massehåndteringsplan for alle masser inkl spesielle masser
- Plan for vegetasjonsetablering tilpasset forholdene
 - Hva er målet?
 - Naturlig revegetering? Gressfrøblanding?
 - Annen frøblanding?
- Dokumentasjon
 - Massehåndtering alle masser
 - Fremmede arter
 - Kartfestet + håndtering: Før – underveis – ferdig – oppfølging
- Drift
 - Dokumentasjon
 - Plan
 - Koordinert innsats
 - Tilgrensende områder
 - Dialog. Plan. Læring.
 - Myndigheter, veieiere, grunneiere
- Myndigheter og krav
 - Tydeligere krav til dokumentasjon og samordning

TUSEN TAKK